

ZARZĄDZENIE NR. 48/17

REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA

w Lublinie

z dnia 14 września 2017 r.

w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody
„Jezioro Obradowskie”

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt.2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r., poz. 2134 ze zm.)

zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się na jeden rok zadania ochronne dla rezerwatu przyrody „Jezioro Obradowskie”, zwanego dalej „rezerwatem”.

§ 2. Zadania ochronne, o których mowa w § 1, obejmują:

- 1) identyfikację i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczenia tych zagrożeń i ich skutków, które są określone w załączniku nr 1 do zarządzenia;
- 2) opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów i gatunków roślin, z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań, które są określone w załączniku nr 2 do zarządzenia;
- 3) wskazanie obszarów objętych ochroną czynną.

§ 3. Obszar rezerwatu objęty jest ochroną czynną.

§ 4. Nadzór nad wykonaniem zarządzenia sprawuje Regionalny Konserwator Przyrody w Lublinie.

§ 5. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Lublinie
Beata Sielewicz

Załącznik nr1

Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczenia tych zagrożeń i ich skutków.

Lp.	Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków
1.	Gradacja kornika ostrozębnego na obszarze rezerwatu przyrody „Jezioro Obradowskie” – zasiedlenie osłabionych drzew sosny zwyczajnej przez kornika ostrozębnego. (Korony zasiedlonych drzew przybierają rudy kolor, a igły stopniowo zasychają i opadają. Następnie zasiedlone drzewa zamierają w krótkim czasie).	Ograniczenie gradacji kornika ostrozębnego zagrażającego drzewostanowi sosnowemu zlokalizowanemu na terenie rezerwatu przyrody „Jezioro Obradowskie”.

Załącznik nr2

Opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów i gatunków roślin z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań.

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar zadań ochronnych	Lokalizacja zadań ochronnych
1.	1) identyfikowanie w terenie drzew zasiedlonych przez kornika ostrozębnego i sukcesywne ich usuwanie poprzez ich ścinkę, która ma być tak prowadzona, aby w jak najmniejszym stopniu ingerować w podszyt i ściółkę, 2) usunięcie uzyskanej biomasy poza obszar rezerwatu i spalanie pozostałości zrębkowych poza obszarem rezerwatu przyrody.	10 szt. sosny zwyczajnej	Nadleśnictwo: Parczew Obręb: Parczew, leśnictwo: Laski oddział 29 i
2.	Prowadzenie monitoringu kornika ostrozębnego na obszarze rezerwatu „Jezioro Obradowskie”, w związku z jego szybkim rozprzestrzenianiem się w celu szybkiego podejmowania działań ochronnych.	obszar całego rezerwatu przyrody – 81,79 ha	Nadleśnictwo: Parczew rezerwat przyrody „Jezioro Obradowskie”

UZASADNIENIE

do zarządzenia nr 48/17

Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie

z dnia 14 września 2017 r.

Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Jezioro Obradowskie” wynika z art. 22 ust 2 pkt. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t. j. z 2016 r. Dz. U. poz. 2134 z późn. zm.), zgodnie z którymi dla rezerwatów przyrody, do czasu ustanowienia planu ochrony regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze zarządzenia, zadania ochronne.

Rezerwat przyrody „Jezioro Obradowskie” o powierzchni 81,79 ha został utworzony na podstawie Zarządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dn. 26 marca 1975 r. w sprawie uznania za rezerwaty przyrody (MP nr 11, poz. 64 z 8 kwietnia 1975 r.) w sprawie uznania za rezerwaty przyrody.

Celem ochrony jest zachowanie jeziora dystroficznego oraz stanowisk wielu rzadkich gatunków roślin wodnych i torfowiskowych.

W rezerwacie przyrody „Jezioro Obradowskie” doszło do gradacji kornika ostrozębnego. Korony drzew zasiedlonych przez tego owada przybierają rudy kolor, a igły stopniowo zasychają i opadają. Następnie zasiedlone drzewa zamierają w krótkim czasie.

W latach 2016-2017 kornik ostrozębny pojawił się na obszarze województwa lubelskiego, w skali nigdy dotąd nie odnotowywanej. Jest owadem, którego biologia jest nie do końca poznana. Larwy tego chrząszcza żerują pod cienką korą pni i konarów na sośnie zwyczajnej, wyjątkowo na świerku. Kornik ostrozębny atakuje górne partie drzew i konary w starszych drzewostanach, ale w ostatnich latach spotykany jest również w drzewostanach młodych. Charakteryzuje się bardzo szybkim rozprzestrzenianiem się i zasiedlaniem kolejnych drzew. Do masowego pojawienia się kornika ostrozębnego dochodzi w warunkach osłabiających kondycję sosny, takich jak np. susza i upały w okresie letnim.

Jedyną stosowaną w Polsce metodą zwalczania kornika ostrozębnego jest usuwanie drzew zasiedlonych i palenie uzyskanej biomasy.

W związku z powyższym istnieje konieczność pilnego podjęcia działań ochronnych w rezerwacie przyrody „Jezioro Obradowskie”.

Działania te mają na celu ograniczenie populacji kornika ostrozębnego, zagrażającego drzewostanowi sosnowemu w przedmiotowym rezerwacie przyrody poprzez:

- 1) identyfikowanie w terenie drzew zasiedlonych przez kornika ostrozębnego i sukcesywne ich usuwanie poprzez ich ścinę, która ma być tak prowadzona, aby w jak najmniejszym stopniu ingerować w podszyt i ściółkę,
- 2) usunięcie uzyskanej biomasy poza obszar rezerwatu i spalenie pozostałości zrębkowych poza jego terenem.

Ponadto konieczne jest prowadzenie monitoringu kornika ostrożnego na obszarze rezerwatu „Jezioro Obradowskie”, w związku z jego szybkim rozprzestrzenianiem się w celu pilnego podejmowania działań ochronnych.

Usunięcie zasiedlonych drzew sosny zwyczajnej ma na celu zahamowanie rozprzestrzeniania się kornika ostrożnego na obszarze całego rezerwatu przyrody i zasiedlania kolejnych drzew sosny. A jedyną, stosowaną w Polsce, metodą zwalczania tego chrząszcza jest systematyczne wycinanie drzew zasiedlonych wraz z pozostałościami części wierzchołkowych i ich palenie. Natomiast pozostawienie takich drzew w rezerwacie skutkowałoby nieograniczonym rozprzestrzenianiem się tego owada i zaatakowaniem przez kornika ogromnych połączy drzewostanów sosnowych.

Obszar zaplanowanych zadań ochronnych objęty jest ochroną w ramach sieci Natura 2000, gdyż znajdują się tutaj obszar specjalnej ochrony ptaków Lasy Parczewskie PLB060006 oraz specjalny obszar ochrony siedlisk Ostoja Parczewska PLH060107.

Według art. 33 ust. 1. ustawy o ochronie przyrody na obszarze Natura 2000 zabrania się, podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000 lub pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Realizacja zaplanowanych prac na terenie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Ostoja Parczewska PLH060107 nie będzie znacząco negatywnie oddziaływała na przedmioty jego ochrony, gdyż nie pogorszy stanu siedlisk przyrodniczych tj. naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne, niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*), torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe), torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji, torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea*), grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*), bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum* i brzożowo-sosnowe bagienne lasy borealne), łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*). Nie będzie też znacząco negatywnie wpływała na gatunki dla ochrony, których został utworzony ten obszar, takie jak: zalotka większa, modraszek telejus, czerwoczyk nieparek, modraszek *nausitous*, czerwoczyk fioletek, kumak nizinny, żółw błotny, bóbr europejski. Ponadto nie pogorszy integralności obszaru Natura 2000 lub jego powiązań z innymi obszarami.

Zaplanowane zabiegi ochronne w rezerwacie przyrody Jezioro Obradowskie, ze względu na fakt, że będą realizowane poza sezonem łęgowym, nie wpłyną znacząco negatywnie na przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Lasy Parczewskie PLB060006 tj. następujące gatunki ptaków: bączek *Ixobrychus minutus*, podgorzałka *Aythya nyroca*, bielik

Haliaeetus albicilla, derkacz *Crex crex*, puchacz *Bubo bubo*, dzięcioł białostrzbiety *Dendrocopus leucotos*, krakwa *Anas strepera*, gęgawa *Anser anser* oraz na stan ich siedlisk w obszarze. Nie pogorszą też integralności obszaru i spójności sieci Natura 2000.

Zaplanowane zabiegi ochronne nie będą sprzeczne z zadaniami ochronnymi ustanowionymi dla obszaru Natura 2000 Ostoja Parczewska PLH060107 Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 12 stycznia 2015 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Parczewska PLH060107.

Podobnie zaplanowane zabiegi ochronne nie będą sprzeczne z zadaniami ochronnymi ustanowionymi dla obszaru Natura 2000 Lasy Parczewskie PLB060006 Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 12 stycznia 2015 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Lasy Parczewskie PLB060006.

Przedmiotowe zadania ochronne zostały ustanowione na wniosek Nadleśniczego Nadleśnictwa Parczew Pana mgr inż. Witolda Zakościelnego z dnia 31 sierpnia 2017 r., znak ZG.720.31.2017 uzupełniony dnia 13 września 2017 r.

Przedmiotowe zadania ochronne będą realizowane przez Nadleśnictwo Parczew.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Lublinie
Beata Siewic